

Izveštaj o radnoj posjeti ministra ljudskih i manjinskih prava Fatmira Gjeke Prištini, 10-11. jul 2023. godine, Priština, Republika Kosovo

Ministar ljudskih i manjinskih prava Fatmir Gjeka boravio je u radnoj posjeti Prištini, Republika Kosovo sa predsjednikom Nacionalnog savjeta Albanaca Faikom Nikom, povodom upisne politike na Univerzitetu u Prištini. Ministar Gjeka inicirao je razgovor sa kosovskim zvaničnicima/ama o važnosti intenziviranja saradnje u oblasti obrazovanja, jačanja iste između Crne Gore i Republike Kosovo u dijelu razmjene studenata, te daljeg unapređenja upisne politike studenata i studentkinja iz Crne Gore.

Prvog dana posjete Republici Kosovo, na poziv zamjenice premijera za pitanja manjina i ljudska prava u Vladi Republike Kosovo Emilije Redžepi, ministar Gjeka prisustvovao je obilježavanju 28. godišnjice genocida u Srebrenici u organizaciji Vlade Kosova.

Drugog dana posjete, ministar je održao sastanke sa ministarkom prosvjete, nauke, tehnologije i inovacije u Vladi Republike Kosovo gospođom Arbie Nagavci i rektorom "Univerziteta Hasan Prishtina" prof.dr Ćerijom Ćerimijem (Qerim Qerimi).

Ministar je zahvalio na promptnom prijemu i dobroj saradnji dviju država koju je neophodno dodatno intenzivirati u oblasti obrazovanja. On je ukazao da Crnu Goru i Republiku Kosovo dodatno obavezuju posvećenost i dijelu razmjene studenata/kinja i dalje unapređenje upisne politike studenata/kinja iz Crne Gore.

Ministarka Nagavci istakla je zadovoljstvo bilateralnim odnosima Republike Kosovo i Crne Gore, te ocijenila strateški važnim intenziviranje dalje saradnje. Ona je informisala o prethodnim dostignućima i aktuelnim planovima Ministarstva, ističući potrebu dalje koordinacije novih inicijativa u oblasti prosvjete, nauke, tehnologije i inovacije.

Ministar Gjeka istakao je važnost ostvarivanja prava manjinskih naroda i drugih nacionalnih manjinskih zajednica, razmatrajući ključne mehanizme za razvoj i unapređenje u oblastima obrazovanja, informisanja i zastupljenosti u organima vlasti.

Ministar je istakao da Crna Gora nastoji da obezbijedi srazmjerno učešće i zastupljenost pripadnika/ca manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u političkom i javnom životu zemlje, kako zbog učešća u kreiranju i sprovođenju nacionalnih politika, tako i zbog ostvarivanja njima zagarantovanih prava. On je istakao posebno važnom

oblast obrazovanja i rekao da u istu treba konstantno ulagati, te u kontinuitetu unaprijeđivati saradnju u regionu.

Novi konkurs za studente/tkinje za akademsku 2024.godinu kao jedinične kvote bile su tema razgovora sa rektorom Ćerimijem. Rektor je istakao inicijative univerziteta usmjerene na studente/tkinje uključujući i prve doktorske stipendije, povećanje vrijednosti nadoknade za studente/tkinje koje rade na praktičnom radu na univerzitetu i finansijsku podršku studentima i studentkinjama sa invaliditetom. On je govorio i o naporima da se proširi broj studijskih programa, posebno onih koji su dio Erasmus+ projekta, te preuređenju formata praktičnih predavanja koji bi studentima/studentkinjama olakšali rad u studijama. Rektor Ćerimi je pozdravio planiranje posjeta različitim institucijama, kao i informativnoj sesiji koje bi omogućile studentima/studentkinjama da se informišu o mogućnosti studiranja.

Ministar Gjeka ponovio je spremnost Crne Gore da jača svoje kapacitete u političkom, društvenom i ekonomskom smislu kako bi pružila i garantovala sve preduslove za slobodno uživanje ljudskih prava svih svojih građana i građanki bez diskriminacije, po bilo kom osnovu. On je istakao da, kao građanska država, Crna Gora ističe svoj izraženi stepen multikulturnog pluralizma i posvećena je punoj zaštiti od diskriminacije i poštovanju prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica. Kroz različite inicijative, projektne ideje i programe, nastojimo da radimo na promovisanju važnosti međusobne tolerancije i suživota, međuetničkog dijaloga, specifičnosti nacionalne kulture, istorije i umjetnosti manjina. Posebno je važna oblast obrazovanja i s tim u vezi Crna Gora nastoji jačati saradnju u dijelu obrazovne politike i upisa studenata na univerzitetima u region, rekao je ministar.

Ministar je istakao da su ključni faktori za unapređenje položaja manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica multidisciplinarni pristup i puna posvećenost poštovanju ustavnog principa od strane svih relevantnih subjekata, kako bi se osiguralo njihovo puno učešće u društvenom i političkom životu zemlje.

Ministar Gjeka istakao je važnost prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, razmatrajući ključne mehanizme za razvoj i unapređenje u oblastima obrazovanja, informisanja i zastupljenosti u organima vlasti.

Ministar Gjeka je predložio jačanje saradnje u oblasti upisne politike, te veće kvote za student/kinje iz Crne Gore, posebno za master i doktorske studije. Saglasni su da je potrebno nastaviti komunikaciju o raznim pitanjima koja mogu da se pojave tokom procesa upisa studenata/kinja u budućnosti.

U sastavu delegacije bili su ministar ljudskih i manjinskih prava Fatmir Gjeka i predsjednik Nacionalniog savjeta Albanaca, Faik Nika.

Troškove boravka članova delegacije snosila je svaka institucija za svog predstavnika.